

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemški jež.

(Občni zbor nemškega schulvereina.)

Kdo je ne pamti, poučne pravljice o ježu, ki je prosil lisice zavetišča a jo potem pregledal iz njene brloga? Morala te pravljice nam šine vselej v misel, kadar zapazimo, kako se nemški naš sosed trudi, iztisniti nas iz našega doma in kako uspeva pri tem svojem prizadevanju čedalje bolj, dasi smo vender precej previdni in nezaupni.

Ulogo ježa igrajo v slovenskih krajih schulvereinske šole, o katerih napredovanju dobivamo vsako leto nekoliko pregleda po občnem zboru tega baje kulturnega v resnici pa eminentno političnega društva. Letošnji občni zbor se je vršil v Olomucu in to o navzočnosti odposlanca splošnega nemškega schulvereina, katero prusko društvo je lansko leto avstrijski svoji podružnici za ponemčevanje slovanskih otrok naklonilo podporo 40.000 mark. V znamenji pruske marke se bori schulverein zoper avstrijske Slované!

Za nas je gotovo zelo važno vedeti, kako deluje to društvo. Schulverein je imel lani 284.547 gl. dohodkov, za 44.000 gld. več, kakor l. 1892. Što velikansko svoto se da že kaj doseči in če pregledamo, kaj je schulverein že vse storil, moramo priznati, da je storil mnogo. Samo v slovenskih krajih je ustanovil toliko šol in otroških vrtcev, nalovil vanje toliko slovenskih otrok, da nam je v paralizovanje njegove delavnosti napeti vse sile, sicer bi utegnili biti — prepozno.

Na Kranjskem vzdržuje schulverein več zavodov, tako v Ljubljani in v raznih kočevskih krajih, kjer je ugonobil utrakvistične šole in je nadomestil s samonemškimi. Sedaj preži na Drago, na Travo in na Srednjo vas, in na roke mu hodijo mogočniki v Kočevji, ki bi imeli sicer dovolj poštenjše dela, dočim je v Fužinah (Belapeč) na Gorenjskem s podporo 5000 gld. zagotovil samonemško šolo in spravil tja pristao nemškega učitelja.

Še večje uspehe kakor na Kranjskem imel je schulverein na Štajerskem. Tam vzdržuje celo

vrsto šol in otroških vrtcev, lani pa je na novo ustanovil deset otroških vrtcev, v Ljutomeru in v Konjicah pa samonemški ljudski šoli. Sedaj namerava jednaki šoli ustanoviti najprej v Vitanju in Velenju. Sploh pa je schulverein na Štajerskem koncentroval svoje delovanje na jezikovno mejo in na trge in mesta.

Na Koroškem ni schulvereinsko delovanje tako kakor drugod, ker so tam šole že itak skoro vse popolnoma nemške in je Nemcem v dosegu njihovih smotrov le treba, ohraniti sedanjo svojo posest. V to svrhu pa ne štedi schulverein ni truda ne stroškov in se ne plaši nobenega sredstva, niti ne sistematičnega demoralizovanja učiteljstva. Hudo je to očitano, ali povsem opravičeno. Schulverein „podpira“ razne koroške učitelje, deleč jim mastne „remuneracije“, da se bore za schulvereinske ideje, da z večjo ljubeznijo germanizujejo in se z večjim navdušenjem bore zoper slovenske težnje. Kaj zato, da „to ni gorka čista kri, ki za zlat rumen šele vzkipi, za zlat šele kaj reče“, ko pa vender na svojem narodnem telesu čutimo, kakó delujejo v plačani navdušenosti koroški učitelji. Schulverein je lani podelil 71, v slovenskih krajih na Koroškem službujočim učiteljem remuneracije in v 34 slučajih plačal šolnino in šolske doklade za slovenske otroke, obiskujoče nemško šolo! Te številke govore jasno in pričajo, kake vrste ljudje se nahajajo mej koroškimi učitelji. Delovanju dotičnikov se z ozirom na te „remuneracije“ pač ne smemo čuditi, tembolj pa učni upravi, ki to trpi, ko bi morala vedeti in videti, kake posledice ima tako schulvereinovanje učiteljstva za šolo.

V očigled temu prenevarnemu gibanju nemškega ježa v slovenski domovini je pač umestno, opozarjati slovenske rojake na besede, s katerimi je načelnik schulvereina vabil svoje rojake k pristopu. Rekel je, da je v tem društvu mesta za vsako politično frakcijo, za vsako filozofično ali versko prepričanje. Ako velja to za nemški schulverein, koliko bolj bi moralo to veljati za našo Ciril-Methodovo družbo, ko mej nami kraj vsa nasprotovanja vender ni

tiste načelne razlike, kakor mej nemškimi strankami. O naši Ciril-Methodovi družbi se pač lahko reče, da jo sme in mora podpirati vsak, kdor misli in čuti narodno. Kdor jo pa celo ovira, ta nima srca za svoj narod, ta je vede ali nevede zaveznik nemškega ježa.

Državni zbor.

Na Dunaji, 17. maja.

V današnji seji je govoril poljedelski minister grof Falkenhayn in se zlasti obširno bavil z rudarskimi razmerami. Izmed drugih govornikov bodita omenjena posl. Pfeifer, ki je govoril o trtni uši štev. I. in dr. Laginja.

Posl. Richter zahteva, naj se za pouk v kmetijstvu kaj več stori in pravi, če ponekod ljudje niso uneti za kmetijske zadruge, naj se prepusti stvar deželam v rešitev. — Poljedelski minister grof Falkenhayn dokazuje s številkami, da stori država čedalje več za kmetijstvo. Glede vladnih predlogov o kmetijskih zadrugah in rentnih posestvih pravi, da jih bode moral državni zbor prihodnje leto gotovo rešiti, potem pa se bavi obširno z rudarskimi razmerami. Glede Pernerstorferjevega zadnjega govora o razmerah v Falknovu in v Ostrovici pravi, da je Pernerstorfer očital ministrom, da ne vedo, kaj se godi v rudnikih in da jih vodi pri njih delovanju le trdosrčnost, nevednost in brezvestnost. Minister pravi, da so rudarji zapeljani po agitatorjih. Ti se dele v dve vrsti, v take, ki res mislijo, da pomagajo delavcem, in v take, ki le na svojo korist mislijo. Pernerstorfer je agitator, ali iz nevednosti ali iz brezvestnosti, to naj sam določi. Dandanes se zahteva neposredno splošno volilno pravico in osemurnega delavnika. V deželah, kjer imajo že sto let splošno volilno pravico, še vedno ni uveden osemurni delavnik in tudi kapitalizem še ni ubit, sicer bi ne bilo mogoče panamske afere. Ko bi se uveljavila splošna volilna pravica, bi delavci šele prav prišli v pest kapitalistom. Osemurni delavnik je v nas upeljan skoro v vseh eraričnih rudnikih in tudi v mnogih drugih. Minister razpravlja potem o posamičnostih njegovega resorta

LISTEK.

Šolska slika.

Srbski spisal L. K. Lazarević. Preložil J. P. Planinski.

IV.

(Dalje.)

— Vode! zakliče.

Rekel bi, tisoč kotlov se vsuje v ogenj. Ali ogenj še huje vzplameni; šviga više od zvonika, a iskre se prijemljejo neba. Sleme je vse v plamenu. Prečniki in grede pokajo, celó strop se že vnema; a v šoli je svetlo, kakor podnevi. Hipoma zagrmí popov glas:

— Slika! Slika!

Pogledamo skozi okno, a sv. Sava gleda še vedno jednako mračno in resnobno na nas vse.

Pop se vzpne na okno. Dva ga zgrabita za roke, ali on se jima iztrga in skoči v sobo.

Ta hip se udere del slemena, pade tik okna in užge hišo tudi s te strani in mu tako zapre izhod. Dim zagrne vse. Narod kriči in sipa vodo, a sekira zveni. Popa ni videti nikjer.

Tedaj udari Stanoje Isaković s sekiro ob vrata. Ona odleté in mi uzremo popa v plamenu. Drži sliko in jo moli kvišku.

Nam pokajo živa srca. Prestrašili smo se in pozabili gasiti. A on stoji. Rdeč plamen ga obseva, siva brada mu krije vsa prsa, sliko drži nad glavo, a skozi oni hrup in pokanje čujemo njega jasni glas, pesen in besede: ... „pervje ho prišel jesi, svetitelju Savo!“ ...

Ninko cikne kakor kača, ko uzre popa:

— Rešite kuma, ako tudi vsi poginemo! Potem skoči na vrbo tik slemena, in kakor besen in ne vedé, kaj dela, jame udrihati s sekiro po gredi nad stropom. Greda pade s praskom sredi sobe mej dve klopi, iskre švignejo, a prelomljeni strop se nagne v plamenu in hoče užgati pod.

— Dajte mi dober kotel vode! dere se Ninko. Podajo mu ga.

Prime kotel z obema rokama. Opre se z nogami ob vrbrino vejo, s pleči ob drugo, pa ga zaníha in izlije na ulomljeno tramovje. Vrba se prelomi in Ninko telebi na drugo stran na tla. Voda začvrči, a dim se zgosti. V sobi se ne vidi nič od dima.

Zopet kakor bi se slišal popov glas, ali je zadušén in ne razločijo se besede.

Malo potem se razkadi dim in mi ga uzremo,

*) — zakaj prvi si prišel, sveti Sava! Odlomek iz cerkvene pesmi, katera se poje na sv. Save praznik.

Prel. prip.

kako je poskočil čez tram, kateri se kadi na tleh, in se napoti proti dverim.

— Vode na vrata! Razbijte trame! čuje se upitje z vseh strani. Cel oblak vode se vsuje na zid, kjer so vrata.

Pop je uprav mislil skočiti čez prag, a Burmazović, kateri je stal na strani in ga ni videl, zamahne s sekiro po podboji. Pop hiti čez prag, a goreč tram nad vratmi se udere in oplazi popa po zatilniku. On telebi z licem in prsi na tla, a sliko moli kvišku. Izlili smo čeber vode nanj in na tram in ga potegnili izpod njega. Ta hip se cela šola sesuje s strašanskim treskom in iz vsega se napravi kakor velikansko ognjišče. Popa smo odnesli na njega dom. Iz ust in nosa mu je lila kri, a noge so mu omahovale kakor mrtve. Še je dihal. Z oljem smo mu namazali opekline na plečih, namočili mu srajco v kis, ga oblekli vanjo in položili na posteljo. Zavedal se ni. Kmet zakliče zbranemu narodu:

— Dober voznik po zdravniku, a dober jezdec po vladiko!

Dvoje, troje voz zdirja, kar se dá, po cesti, a Vojia Arnavtović zabode svojemu belcu ostroge v trebuh.

Koj potem se vlije grozovita ploha. Iz strašnega kupa žerjavice, kjer je bila šola, švigne še tu pa tam plamen, da zleté utrinki kvišku, ali dež jo

in pravi glede Idrije, da so se mezde rudarjem izdatno zboljšale. Zdravstveno stanje v Idriji je dosti boljše nego v raznih drugih rudniških krajih, kar je vidno iz statistike. Sploh pa se ljudska sreča ne da doseči drugače, kakor da se ljudje povrnejo k Bogu in uklonijo njegovim zapovedim. — Posl. Morre govori zoper dirke in zahteva obligatorično zavarovanje poslov za starost. — Posl. Pfeifer zahteva, naj začne vlada energično akcijo zoper trtno uš. Kakor pri drugih javnih nezgodah, naj se tudi ako treba pošljejo vojaki, da pomagajo v boju zoper trtno uš, sicer pa je zadnji čas, da začne vlada po znižanih cenah prodajati ameriške trte. — Posl. Forcher zahteva reformo domovinskega zakona. — Posl. dr. Dvořák obžaluje, da se parlament tako malo zanima za gospodarska vprašanja in razpravlja obširno o gospodarskih razmerah na Češkem. V istem zmislu govori posl. Peschka, posl. Schwarz pa zahteva avtonomijo dežel za vsa agrarna vprašanja. — Ko je še posl. dr. Laginja pojasnil gozdne razmere v Istri, zaključila se je seja.

V včerajšnji seji se je nadaljevala razprava o proračunu poljedelskega ministerstva. Govorili so poslanci Kindermann, Svožil, Herk in dr. Rainer in generalna govornika, potem pa se je proračun vzprejel.

Prihoda seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. maja.

Krščanski socijalisti o grofu Hohenwartu.

Krščansko-socijalna Regnerjeva „Revue“ priobčila je z ozirom na glasovanje o valutnih predlogih oster čanek proti grofu Hohenwartu, v katerem pravi, „da je Hohenwart za krščansko gibanje prava nesreča in da je v prvi vrsti kriv politične mizere v Avstriji. Njegovo delovanje obuja že dlje časa največje nezaupanje. Za časa Taaffeja je znal preprečiti vsako odločno katoliško akcijo, bil je eden glavnih nasprotnikov katoliškega centra in se je ustavljal tudi oziroma zvezi konservativcev s krščanskimi socijalisti. Deloval je vedno na to, da upreže konservativce v vladni voz in napravi iz njih orodje vlade. Hohenwart je ustvaril famozno koalicio in je s tem liberalcem pomagal do veljave. Zdaj jim je z vsem svojim uplivom pomagal rešiti valutne predloge. Tak moč ne more biti vodja konservativcev. Hohenwart je izgubil zaupanje krščanskega prebivalstva. Danes je zaupni mož leve in zastopnik njenih interesov. Katoliško prebivalstvo pozivlja svoje parlamentarne zastopnike, naj se odpovedo Hohenwartovemu vodstvu. Proč od Hohenwarta.“ To je kratek izvod iz daljšega jako zanimivega članka, kateri bi moral omeniti tudi tisti slovenski list, ki zadnji čas povdarja svoje krščansko-socijalno stališče.

Poraz poljskih stančikov.

Avtoriteta poljskih stančikov je bila pred kratkim močno oskoderana. Stančiki so sicer še vedno gospodarji Gališke, ali poraz, ki jih je pri zadnji državnozborni volitvi zadela, svedoči, da se je začelo dantiti tudi že v Gališki. Valed smrti predsednika poljskemu klubu viteza Benceta izprazen je bil mandat za državni zbor. „Pani dobrodziejewi“, kakor se imenujejo stančiki, imeli so koj kandidata, čistokrvnega stančika, prof. Milevskega. Računajoč

gasi. Pred zoro se je samo še malo kadilo, a vladika in zdravnik sta prispela v selo.

Ko ta dva stopita v sobo, se je na našo radost pop zavedel.

Pogleda okolu sebe:

— Kje je slika?

Mi mu jo pokažemo.

— Denite mi jo sem! On pokaže z roko na prsa, kamor mu jo denemo.

Vladika stopi k njemu na prstih, a oči so mu polne solz.

— Kako ti je, oče?

Pop se zgane in pogleda tje, kjer stoji vladika.

— Kje te boli? reče vladika.

Pop spravi s trudom roko pod sliko in si jo dene na srce:

— Tu!

Doktor pristopi in obrača ga siromaka na vse strani. Zbada ga z buciko po nogah in vse do ledij, a vselej povpraša:

— Ali te boli? Čutiš li kaj?

Pop tiho odgovarja:

— Ne!

— Ali te sploh kaj boli? reče doktor.

— Tu! pravi pop in si položi roko zopet na srce.

(Konec prih.)

na svoj ugled in zanašajoč se na avtoriteto poljskega kluba se prof. Milevski ni predstavil volilcem, niti razglasil kak program. Ko pa je prišlo k volitvi, spomnili so se volilci, da volijo kogar bočejo in volili so viteza Wlodka, ne pa Milevskega. Poljski klub je radi te neposlušnosti volilcev indigniran in sili Wlodka, naj se odpove mandatu, ali mož neče odnehati, češ, da so mu to naročili njegovi volilci. Kdo bi bil pričakoval kaj takega v — Gališki?!

Pravda proti Rumunom.

V pravdi v Koložu izjavili so zatoženci, da se niso udeležili razširjanja memorandumov, nego da je to na svojo pest storil eden podpirateljev sam. Policija je že tretjič nenadoma vršila hišno preiskavo pri rumunskih, v Koložu navzočih žurnalistih in zopet nekatere zaprla, njihove spise pa konfiskovala. Namen temu počenjanju je, preprečiti vsakršna nepristranska poročila o pravdi. Madjari že vedo, zakaj se boje resnice. V zvezi s to pravdo je tudi to, da so sedmograški Rumuni poslali posebno deputacijo treh mož k cesarju, potožit mu, kako Madjari preganjajo Rumune. Madjarski listi javljajo z zadovoljstvom, da cesar te deputacije ni vzprejel.

Položaj na Ogerskem.

Včeraj se je v ogerski poslanski zbornici začela zopet razprava o predlogi glede civilnega zakona. Ni dvoma, da obvelja predloga z veliko večino, a kaj potem? Včeraj smo zabeležili domnevanje raznih političnih krogov, da si bo ogerska vlada skušala zagotoviti v magnatski zbornici večino, predno stopi s svojo predlogo zopet pred njo. Kako namerava to doseči, o tem nas obveščajo včerajšnji listi. Ti javljajo, da bo vlada predlagala cesarju, naj imenuje nekaj novih članov magnatske zbornice. Ako cesar ugodí tej želji ogerske vlade, je s tem ob jednem namignil, kaka je njegova želja glede predlog, da se naj namreč vzprejmejo, in vlada sdi, da jej je v tem slučaju večina zagotovljena. Nasprotniki predlog ni to kar nič ustrašilo in slej kakor prej trde, da je cesar nasprotnik predlog in da zanje ne bo dobiti večine. Posebno pozornost obuja tudi ta okolnost, da so bili zdaj v kratkem trije nasprotniki predlog pri cesarju v avdienci: veleposestnik v Berlinu grof Szögyenyi Marich, grof Hunyadi, ki je glasoval zoper predloge, in grof Ferdinand Zichy, vodja ogerskih konservativcev.

Vnanje države.

Crispi in Sonnino.

List, ki pozna italijanske razmere jako dobro, Rimeka „Italie“ priobčil je v zadnji številki pravi pravcati apel na Crispija, naj se znebi finančnega ministra Sonnina. List pravi, da je mej Sonnino in zboruico vsako porazumljenje nemogoče. Crispija neče nihče v zbornici vreči, ali ako misli, da bo zbornica odobrila Sonninove predloge, se moti. Zbornica hoče storiti kar je mogoče, a tudi vlada mora odnehati. Sonnino neče tega, zato naj se Crispi od njega loči in dosege bo svoj cilj lažje nego v sedanjih razmerah.

Pikra beseda.

V Frankobrodu sešel se je dne 16. t. m. evangeliško-socijalistiški kongres, na kateri je prišel tudi znani Berolinski profesor Adolf Wagner, nekdanji Bismarckov inspirator glede socijalnopolitiških reči. Wagner je evangeliška izdaja naših krščanskih socijalistov in pripisuje veri vso važnost, katera jej gre. V svojem govoru je rekel mej drugim: V nemških vladarskih rodočinah menjajo vero kakor rokavice, ne iz prepričanja, ampak iz oportunitete; da se evangeliška vera zameni za nizko stoječo krščansko vero, za pravoslavno vero, to je sramota za evangeliške Nemce. Nikdar ni nobena katoliška princezinja premenila vere radi možitve. — Ta govor je očitno naperjen zoper carevičovo nevesto in obuja prav zato največjo senzacijo.

Dopisi.

Iz Porečko-puljske škofije, majnika

meseca. [Izv. dop.] (Deško semenišče.) Da se pride v okom velikemu pomanjkanju duhovščine v naši škofiji, ustanovil je škof Glavina v Kopru deško semenišče. Da bi ga nikoli ne bil! Od takrat do danes se je marsikaj spremenilo. Kupila se je nova hiša in število gojencev se je lanskega leta pomnožilo do 45. Izmej teh so samo — štirje Hrvati, vsi drugi so dečki iz italijanskih mest: Rovinj, Vodnjan, Pulj, Motovun, Poreč, Višnjan, Vižinada, Labinj itd. Ti učenci se odgojujejo tu zato, da bi po dovršenih študijah se posvetili svečeniškemu stanu v svoji škofiji. Škofija ta pa broji dve tretjini Hrvatov. Sedaj vprašam: kakovi poslanci in učeniiki bodo taki duhovniki, kateri niso večji hrvatskemu jeziku? Nekaj je vže takih v službi, a žalibog, jezik njih je tako barbarski, kakor najzadnjega drvarja. Izmej deset besedij reče gotovo osem italijanizmov. To je namen visokih gospodov, da se tako naš kmet malo po malo poitalijanči. V Poreškem ordinarijatu seveda gledajo, da v deško semenišče sprejemajo kolikor moči samo Lahe, Hrvatov se boje kot Zameriti tega ne smemo škofu Flappu, ker bi bil nezvest potem svoji misiji; zameriti mu ne

smemo tudi radi tega, ker ko bi se on količkaj prijaznega kazal (kar se pa ne bo!) sprejemanju hrvatskih mladeničev v konvikt, bi v dveh letih vse propadlo, zakaj sam bi ga ne vzdrževal, a koza Porečka bi svojo molanico zaprla in konvikt bi poginil na jetiki. Znano je, kaj je istrski deželni odbor, kaki močje sede notri in ta odbor daje temu konvikt 800 gld. letne podpore. Vrh tega pa daje še letnih 250 gld. za poučevanje — „risum teneatis!“ — slovenskega jezika („della lingua slava“)! Bog vè, je li ta jezik ruski, češki ali poljski, ko so vendar učenci se mladeniči namenjeni služiti mej čistimi Hrvati. Kak uspeh ima to temeljito (!) poučevanje „slovenskega jezika“, to pokažejo najbolj mladeniči, ko stopijo v službo. Takrat bi morali jezik vendar že znati po tolikem temeljitom poučevanju. Slišal sem jedenkrat nekega takega kaplana, ko je pridigoval, smeja je bilo dosti mej poslušalci, a tudi mnogo se jih je pohujševalo. Govoril je: kleti ni greh, to jaz vem, ker sem se učil; očeta in mater ubiti ni greh in še mnogo debelejših, revež najbrže ni znal, kaj govori in vendar je bil poslan v čisto hrvatsko župnijo. Škofu Flappu je najbrže dosti, ako dotičnik par pokvarjenih hrvatskih besedi zna, saj se je o njem tudi reklo in pisalo da slovenski zna, ker s svojo deklo — slovenski govori. Kam se misli naš narod dovesti, ni težko uganiti. Ni dosti, da vlada narodu ne da njegovih pravic, to boče in dela tudi cerkvena oblast, za to imamo le preveč dokazov in žalostnih izkušenj. Kako se dresujejo ti garibaldovčki za bodočo njihovo misijo, kažejo že v Kopru, potem v Gorici, češ mi bomo že pokazali tem Hrvatom, ko pridemo v službo! Zadajo inštrukcijo pa dobi vsak preden službo nastopi v Poreču, kjer mu — že veste, kdo! — zabičuje, da se ne sme pečati s politiko, ter mu že naprej obljubuje kako dobro župnijo, sicer da pade v nemilost. Tako se vzgajajo mladi duhovniki, to je mlad naraščaj, kateri hoče poplaviti v malo letih komaj malo razbujeno Istro, ter jo zopet pahniti v temo!

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 18. maja.

Sinočne seje občinskega sveta Ljubljanskega so se udeležili vsi občinski odborniki razven dveh, ki pa sta bila opravičena. Otvorivši sejo, naznanil je župan Grasselli najprej, da je Nj. Vel. cesar izrekel potom dež. predsedstva zahvalo za voščila mestne občine povodom 40letnice njegove poroke. Zbor je vzel poročilo z dobro-klici stoje na znanje. Nadalje je sporočil župan, da bode na praznik sv. rešnjega telesa ob 8. uri zjutraj v stolni cerkvi svečano cerkveno opravilo, potem pa spreved po mestu, katerega naj bi se udeležili tudi mestni odborniki.

Pri drugi točki dnevnega reda, to je pri volitvi župana, prevzel je predsedstvo v smislu občinskega volilnega reda najstarejši občinski svetnik vitez Zitterer. Predno pa se je izvršila volitev, stavil je obč. svet. dr. vitez Bleiweis nujni predlog, naj se bodočemu županu, kakor običajno, odmeri opravilna službarina in sicer, kakor do sedaj, po 3000 goldinarjev na leto. Podžupan Petričič nasvetuje, naj bi se z ozirom na to, da so se mestnim uradnikom plače povišale, tudi županu povišala opravilna službarina na letnih 3600 gld. Ker pa se je temu nasproti naglašalo, da bi se o takem predlogu moralo prej razpravljati v klubovi seji, umaknil je gospod podžupan svoj predlog. Pri glasovanju bil je potem nujni predlog obč. svet. viteza dr. Bleiweisa jednoglasno vzprejet.

Potem se je prešlo k volitvi sami. Predsedujoči obč. svet. vitez Zitterer ogovoril je občinski svet blizu tako-le: „Mesto župana kot načelnika občini ni samo za onega, komur to mesto zaupamo, jako odlično, ampak je za občino tudi velevažno in v marsičem merodajno. Vsakdanja izkušnja nas uči, da občina z vestnim, marljivim in previdnim županom veliko bolj napreduje, kakor pa ona, katera se ne more ponašati s tem, da jej je na čelu mož, ki je v resnici vreden vsega zaupanja. Delokrog občin, zlasti večjih in onih, h katerim spada s svojim lastnim statutom tudi naša občina, se od dne do dne širi in treba je marsikaj storiti za napredek in razvoj občine, ako nečemo zaostati. V tem oziru nas sicer ne zadene nobena graja, kajti celo naši nasprotniki priznavajo brez ovinkov, da je sedanji občinski svet že mnogo dobrega in občeokristnega storil, ali čaka nas še v bližnji prihodnosti mnogo dela, katero je za razvoj našega stolnega mesta neobhodno potrebno. Občinski svet sklepal bode o teh delih, kakor o vseh drugih občinskih zadevah, katere spadajo v njegov delokrog, ali vse priprave in izvršitve voditi pa ima župan, kateri pri tem mora varovati vedno in povsod le občinsko korist. Velevažno je tedaj mesto župana in velike in svete so dolžnosti, katere isti z izvolitvijo županom vzame na se. Zato potrdi s svečano prisego, da bode vestno izpolnjeval uradne svoje dolžnosti, to je, da bode po zakonitih določbah in predpisih opravljal izročeni mu posel vedno le na korist in blaginjo

občinsko. Posebno z ozirom na naše razmere je pa nekatere stvari povdarjati: 1. Ker imajo občani pravico, prihajati k županu na razgovor o svojih stvareh in s pritožbami, imej župan vsak delavnik svojo uro za obhajanje z občani in strankami sploh. 2. Interes občinskih opravil zahteva, da župan skliče redno jedenkrat na mesec občinskega sveta sejo in to bodi prvi torek, oziroma, če je ta dan praznik, prvi četrtek vsakega meseca. 3. Da ne bode pritožbe glede poslovanja magistratovega, imej župan skrb na točno in hitro rešitev vseh vlog, ki dohajajo na občinski svet ali na magistrat. V tem obziru ne sme odsej biti zadržkov, ker je mestni zastop prekrbel magistratu potrebne delavne moči. Župan torej le razdeljui delo mej občinske uradnike, ki so v ta namen nastavljeni v službah, in pridržuj samemu sebi le reševanje najvažnejših stvari. 4. Vso strogostjo vzdržuj župan red in disciplino mej občinskimi uradniki in delaj zlasti na to, da se občinskemu svetu skoraj predloži načrt opravičnega reda ali navodila za opravljanje magistratovih opravil. Volite torej, dragi tovariši, le moža, ki ima lastnosti in sposobnosti, da bode vse to tudi vestno izpolnjeval. To sem vam hotel na srce položiti, predno volimo župana.

Predsedujoči obč. svet. vitez Zitterer prečital je potem dotična določila o volitvi župana. Da je volitev županovo veljavna, potrebna je navzočnost najmenj dveh tretjin in nadpolovična večina glasov skupnega števila vseh občinskih svetnikov. Voliti je vselej z glasovnicami. Z skrutinatorja imenoval je predsednik občinska svetovalca Ravmarja in Zabukovca. Oddanih je bilo 27 glasovnic, in sicer je dobil dosedanji župan Grasselli 22 glasov, 2 glasa obč. svet. Valentincič, 3 glasovnice pa so bile prazne. Gospod Peter Grasselli izvoljen je torej zopet županom.

Vnovič voljeni župan Grasselli izreče zahvalo za zaupanje, katero mu je občinski svet sedaj že v petič izkazal. „To izvolitev“ — rekel je približno govornik — „smatram za posebno odlikovanje, katerega ne zaslužim, tem manj, ker nisem tak uzor župen, kakor nam ga je v svojem ogovoru narisal gospod prvosednik. Jaz smatram to volitev kot znak zaupanja in kot vaš izraz, da imam dobro voljo. Občam pa, da bodem z najboljšo vestjo zastavil svoje skromne moči in da se bodem oziral na vaše želje (Dobro-klici); vzprejmite zagotovilo, da bodem, kolikor mi dopuščajo moči, vestno izpolnjeval svoje dolžnosti. Zahvaljujem se vam za tako častno zopetno izvolitev županom Ljubljanskim“ (Dobro-klici). — Prevzemši zopet prvosedstvo izjavil je župan Grasselli, da prevzame izvolitev, ako jo bode cesar potrdil.

Potem prestopilo se je k volitvi podžupana, za katero veljajo ista določila, kakor za volitev županovo. Oddanih je bilo 27 glasovnic; dobili so dr. vitez Bleiweis Trsteniški 12 in dosedanji podžupan Petričič 11 glasov, dr. Tavčar 2 glasa, 2 glasovnici pa sta bili prazni. Ker torej pri prvi volitvi nihče ni dobil potrebnega števila 16 glasov, morala se je vršiti ožja volitev mej tistima, ki sta dobila relativno največ glasov, t. j. mej gospodom drom. vitezom Bleiweisom in Petričičem. Pred glasovanjem izjavil je dosedanji podžupan Petričič, da je bil že desetkrat izvoljen podžupanom, da pa sedaj odklanja izvolitev, ker pri prvem glasovanju ni dobil večine; konečno prosi, naj tudi tisti, ki so zanj glasovali, oddajo pri ožji volitvi svoj glas za dra. viteza Bleiweisa. Pri ožji volitvi oddanih je bilo 26 glasovnic; 16 glasov dobil je dr. vitez Bleiweis, 9 glasov Petričič in 1 glas dr. Tavčar. Podžupanom izvoljen je torej gospod dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, kateri izjavi, da vzprejme izvolitev in da bode vedno deloval v korist in blagor mestne občine. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Županom deželnega stolnega mesta Ljubljane) je za bodoča tri leta bil včeraj zopet in sicer v petič izvoljen gospod Peter Grasselli, a podžupanom za jedno leto v prvič gospod dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški. Narodna stranka, ki je ta odlična gospoda postavila na čelo prvi občini slovenski, izrazila je pred volitvijo z jednatimi besedami staroste občinskih svetnikov gospoda Matije viteza Zittererja, kaj vse pričakuje vzlasti od gospoda župana v prospeh mestne uprave in korist vsega mestnega prebivalstva. Nadejamo se i mi, da bodo dejanja opravičila v polni meri zaupanje, katero se je izrazilo s to izvolitvijo!

— (Občni zbor „Matice Slovenske“.) Včeraj ob 5. uri popoldne vršil se je v mestni dvorani letošnji občni zbor odličnega našega književnega društva „Matice Slovenske“. Zboru predsedoval je društveni predsednik gospod prof. Levec, kateri je pozdravil zbrane člane, v svojem ogovoru omenil, da stopa odbor pred občni zbor z ugodnim poročilom; „Matica“ stalno napreduje, število društvenikov raste od leta do leta, ter se je v pretečenem letu zopet povišalo za 160 društvenikov.

Tudi novčni stan „Matice“ je ugoden; premoženje naraslo je za 1137 gld., ter znaša sedaj že čez 57000 gld. Za izdajo knjig ima društvo letos 6000 gld. na razpolaganje. To je uspeh, ki mora obveseliti vsakega rodoljuba. Ta ugodni finančni uspeh pa je poročstvo, da je tudi književno delovanje „Matice“ v pravem tiru. Govornik konečno konstatuje, da ima društvo zadostno število rokopisov od znamenitih pisateljev, ter zajedno izreka zahvalo vsem, ki so pripomogli k razcvitu „Matice Slovenske“. Tajn k gospod Evgen Lah poročal je potem obširno in temeljito o odborovem delovanju v dobi od 1. junija 1893. do 30. aprila 1894. leta. Poročilo, katero je občni zbor vzel s odobravanjem na znanje, priobčili bomo v jedni prihodnjih števil. Isto tako vzelo se je na znanje poročilo društvenega blagajnika gospoda dr. Stareta o društvenem novčnem gospodarstvu leta 1893. in proračuna za leto 1894. Društveno premoženje znašalo je dne 31. decembra 1893. 57.248 gld. 48 kr. Narodne ustanove, katere so v društvenega odbora oskrbi, znašale so 33.440 gld. 61 kr. in sicer Jurčič-Tomšičeva ustanova za literarne namene 2898 gld. 65 kr., Knezova ustanova za izdavanje poučne in zabavne knjižnice pa 30541 gld. 96 kr. V depozitu ima „Matica Slovenska“ 4384 gld. 90 kr. in sicer za spomenik pokojnemu dr. Janezu vitezu Bleiweisu 2917 gld. 81 kr., za spomenik pokojnemu dr. E. H. Costi pa 1467 gld. 9 kr. Ravnatelj Subic poročal je o prenapredbi opravičnega reda. Predloženi opravični red odobril se je brez premembe. Računskimi presojevalci bili so izvoljeni gospodje F. Bradaška, J. Dimnik in K. Žagar, v društveni odbor za dobo štirih let pa gospodje in sicer: dr. Dolenc Hinko s 413, Kersnik Janko s 407, Koblar Anton s 459, dr. Lampé Fran s 459, Levec Fran s 450, dr. Srnec Josip s 459, dr. Šust Ivan s 459, dr. Tavčar Ivan s 406 in Zumer Andrej s 458 glasovi. Prejeli so razven njih še gospodje: dr. Dolenc Josip 52, dr. Krek Ivan 50, dr. Mahnič Anton 40, Kalan Andrej 9. Oddanih je bilo 459 veljavnih glasov. Ko se je še predsednik Levec zahvalil gosp. županu, da je za občni zbor dal na razpolaganje mestno dvorano, bil je zbor zaključen.

— (Torej nič slovenskega!) Javili smo že, da so se na novem poslopju poštnega in brzojavnega urada ter finančnih oblastev v Trstu napravili napisi samo v nemškem in italijanskem jeziku, da pa se je slovenščina popolnoma prezrla. O tem novem žaljenju slovenskega prebivalstva na Primorskem priobčila je „Edinost“ jako dober članek, kateri je zaključila z le temi umestnimi opombami: „Odkrito bodi povedano, da pri vsem svojem skepticismu nikakor ne bi bili pričakovali takega preziranja. Okolnost sama na sebi, da nismo dobili slovenskih napisov, nas še toliko ne peče, a peče nas veliko bolj, ker je to zopet nov dokaz, da tudi oni gospodje slovenski politiki, ki so v samozatajevanju prekoračili dopuščene meje koaliciji na ljubo in ki so se ločili od svojih tovarišev očetu iste koalicije na uslugo, da tudi oni naši gospodje nimajo prav nikakega upliva v isti koaliciji. Žalostna bilancija njih „državniški modrosti“, zares! Pač: koalicija nam je napisala na novo poštno poslopje velik slovenski napis, katerega pa treba čitati v duhu in ki se glasi: Nič slovenskega!“

— (Biskup Strossmayer o Poljaki.) Pred kratkim potoval je mlad poljski publicist, Wojciech Szukiewicz, po Hrvatski in Bosni — na povratku v Krakov oglašil se je bil tudi v Ljubljani — ter se v Djakovu predstavil biskupu Strossmayeru, kateremu ga je bil priporočil poljski pisatelj Grabowski. Szukiewicz je ta obisk popisal v Lvovskem literarnem tedniku „Tydzień“. Tam pravi, da mu je biskup Strossmayer brez okolišev povedal, da je že v naprej zavzet proti vsakemu Poljaku, zlasti proti vsakemu poljskemu publicistu, in potem obsodil postopanje galiških Poljakov, ki z vsemi silami podpirajo Nemce in Madjare in so se od ostalih Slovanov povsem odvrnili. — Szukiewicz pravi, da ga je ta sodba velikega biskupa bolešno zadela in ker ni prijatelj stančikov pristavlja: „K takemu praktičnemu rezultatu nas je pripeljala politika poljskega kluba! Slovanstvo z nami še govoriti več neče, še v literarni zvezi neče več biti z nami. Ne družimo se z neprijatelji Slovanov, da se slovanski bratje od nas ne odvrnejo.“

— (Deželni predsednik baron Hein) je prišel iz Škofje Loke v torek zvečer v Idrijo ter

je ogledal drugi dan rudarsko in čipkarsko šolo, občinsko bolnico in nekatere rudarske zavode. Informoval se je posebno tudi o zdravstvenih razmerah in o pitni vodi in si ogledal vodovod. Iz Idrije se je odpeljal čez Črni vrh proti Vipavi.

— (Osobne vesti.) Načelnik postaje južne železnice v Trstu g. Friderik Mahorčič imenovan je v priznanje njegovih zaslug na komercialnem polju nadzornikom, a ostane še nadalje na svojem sedanjem mestu.

— (Pevskega društva „Ljubljana“) vrtna veselica, ki se bode vršila pojutranjem na prenovljenem Koslerjevem vrtu pričnši ob 4. uri popoldne obeta najboljšega uspeha. Zanimanje za njo je vsestransko, osobito že zaradi prvega nastopa mešanega zbora. Pristop ima vsak prijatelj narodnega petja in proste, nepriisljene zabave.

— (Priseganje novakov.) Vsed najvišje odločbe z dne 14. oktobra 1893. l. unovačeni vojak tukajšnje garnizije bodo v nedeljo dne 20. maja, ob 1/2 10. uri popoldne slovesno zapriseženi. Ta slavnost se bo vršila v novi vojašnici po sv. maši in slovenski in nemški propovedi tukajšnjega vojaškega kurata g. dr. Luke Senjaka.

— (Vreme.) Danes okolu poludneva je hudo treskalo v Ljubljani in v okolici. Kakor se nam poroča, je blizu Št. Vida strela udarila v znamenje ob cesti in je hudo poškodovala.

— (Toča.) Iz Dobropolj, 16. maja: Danes popoldne je zdrobila debela toča ves pridelek. Napravilo se je prav polagoma in skoraj brez vetra.

— (Račja kuga) se vedno bolj širi po Dolenjskem v Krki in v raznih drugih vodah, ki so nekdanj slovele zaradi ukusnih rakov. Vsa prizadevanja, da bi se zopet zaplodili raki, so dozdej imela prav malo uspeha. Posebno nevarne so baje mreene račji zalegi, ki se je spustila v vodo, ker te požrešne ribe uničijo vso zalego. Zdaj so raki celo izginili iz taci potokov, kjer so se vzdrževali navzlic račji kugi. Za prebivalstvo je to tem čutnejša izguba, ker bi se bili raki z železnico kaj uspešno dali razpošiljati na vse kraje.

— (Društvo „Kmetovalec“ v Gortovljah) na spodnjem Štajerskem ima svoj letošnji glavni shod v nedeljo dne 20. t. m. Društveni odbor je skrbel za to, da bode pri zborovanju obilo pouka a tudi zabave.

— (Z Zagrebškega vseučilišča.) Profesor klasične grške filologije na Zagrebški filozofni fakulteti gospod Franjo Petračić, znan hrvatski pisatelj, je vsled svoje prošnje umirovljen. Na njegovo mesto je imenovan kot izredni vseučiliški profesor naš rojak z Dolenjskega gosp. Avgust Musić, profesor na Zagrebški gimnaziji.

— (Dragocena starinska najdba.) V frančiškanskem samostanu v Čakovcu so našli te dni dragoceno starinsko sliko iz 17. stoletja. Slika je portret bana grofa Nikole Zrinjskega, katerega je l. 1664 blizu Čakovca raztrgal na lovu mrjasec.

— (Razpisani službi.) V moški kaznilnici Ljubljanski je izpraznjeno mesto jetniškega paznika I. vrste z letno plačo 300 gld., 25% aktivitetno priklado in družimi emolumenti, dalje mesto začasnega jetniškega paznika II. vrste z letno plačo 260 gld., 25% aktivitetno priklado in drugimi emolumenti. Prošnje je vložiti z dokazi predpisane sposobnosti do dne 15. junija pri državnem pravdnistvu v Ljubljani.

Sloenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Slovansko dobrodelno društvo v Peterburgu) je izbralo v tretjič generala grofa Ignjatjeva za dobo treh let predsednikom.

* (Čveteren samomor.) Kronika samomorov na Dunaji je vedno bogata, a tako izrednih slučajev, kot so bili samomorji poslednjih dnij, pa niti na Dunaji ni čestokrat. Najprvo dva skupna samomorila v nežni starosti 9 in 12 let, — zdaj pa štiri že dokaj priletne osebe, ki s strupom otrešajo življenja butaro, ne da bi jih v to silila beda: to so zares psihološke zagonetke! Na Dunaji živeči 65letni slikar Fran Kollaf in njegove tri tudi že priletne sestre zastupili so se dogovorno v Maria-Lanzendorfu s cijankalijem. Iz pisem, katere so ostavili nesrečniki, je razvideti, da jih je gnal v skupno smrt le strah, da bi umrli in morali žalovati drug za drugim.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v št. 10. to-le vsebino: A. Pin: Domoljubje v šoli; — Ženska ročna dela; — A. Likozar: Opravila v šoleki drevesnici meseca vel. travna; — Fr. Slanc: Praktična uporaba dr. Houdek & Hervertove prirodoslovne zbirke pri berilih za ljudske šole; — E. Lah: Avstrijsko šolstvo v l. 1890. s posebnim ozirom na Kranjsko; — Književnost; — Listek; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „Kmetovalec“, ilustriran gospodarski list, ima v št. 9. to-le vsebino: Pripraven parilnik; — Obdelovanje zemlje mej sadnim drevjem; — Vzgoja dinj pod steklom; — Vzgojanje in oskrbovanje češpljevega drevja; — Kako preprečiti prepozne roje; — Razširjanje kuge na gobci in na parkljih; — Napajanje molzne živine; — Nekaj o pregibanji plemenskih bikov; — Nizke jasli; — Krmljenje z zeleno deteljo; — Iz podružnic; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske; — Tržne cene.

Brzjavke.

Dunaj 18. maja. V današnji seji poslanske zbornice je stavil posl. Pernerstorfer nujni predlog, naj se obrtnemu odseku naroči, da se takoj posvetuje o uvedanju osemurnega delavnika v vseh rudnikih in o odpravi rudniških konsumnih društev, budgetnemu odseku pa, da se posvetuje o podpori rodbinam v Ostrovici ustreljenih premogarjev. Zbornica je nujnost odklonila in potem začela razpravo o proračunu trgovinskega ministerstva.

Dunaj 18. maja. Z ozirom na razne časnikarske vesti je naučna uprava včeraj na apodiktičen način izjavila napram slovenskim poslancem, da ostane pri svoji obljubi glede ustanovitve popolne gimnazije v Kranji in slovenskih paralelk v Celji.

Dunaj 18. maja. Nemškonacionalna stranka namerava ministersko odločbo glede slovenskega dopisovanja občin okrajnim glavarstvom tudi v izročenem področju spraviti v državnem zboru v razgovor.

Dunaj 18. maja. Finančno ministerstvo je razglasilo ukaz, s katerim se dovoljuje v mestih z več kakor 20.000 prebivalci, da smejo biti trgovine, ki so združene s trafikom ali loterijo, odprte do popoldne. Če se v trgovini prodajajo živila, sme biti trafika in loterija odprta tudi od 6. do 8. ure popoldne. V vseh drugih krajih smejo biti trafike in loterije odprte do 3. ure popoldne.

Dunaj 18. maja. Preiskovalni sodnik je zaradi sleparij pozval na zaslišanje dva sina umrlega sekcijskega načelnika v poljedelskem ministerstvu barona Schröckingerja. Jeden, Lotar, je prišel. Sodnik ga je pridržal v preiskovalnem zaporu. Drugi, Wilfried, se je v Badenu končal.

Ostrovica 18. maja. Štrajk je popolnoma končan. Vsi premogarji so začeli zopet delati.

Budimpešta 18. maja. Valutni odsek poslanske zbornice je odobril valutne predloge s premembami, kakor jih je sklenila cislitvanska zbornica.

Belgrad 18. maja. Kasacijsko sodišče je kraljev ukaz glede rehabilitacije Milana spoznalo kot nezakonit. Policija je zaprla mnogo

radikalnih vodij. Pri bivšem ministru Taušanoviču, v uredništvu „Odjeka“ in pri raznih radikalcih so se vršile hišne preiskave. Prebivalstvo je silno vznemirjeno. Vojaštvo v celi deželi je konsignirano. V Belem gradu se govori, da so že pripravljene kasemate za razne radikalne voditelje.

Zahvala.

Preserno hvalo izrekamo za izkazano blagonaklonjenost in ljubav ob prihodu sl. bratskega „Primorskega planinskega društva“ g. Gutmanu, načelniku postaje na južni železnici; sl. tamburašemu „Jadranske Vile“ in pevskemu društvu „Ljubljana“; sl. deželnemu odboru za prosti vstop v muzej; gg. arhivarju Koblarju in preparatorju Schulzu; sl. županstvu, čitalnici in rokodelskemu društvu v St. Vidu; g. dr. Arkoču in sl. čitalnici v Skofji Loki; gg. netarju Globočniku in mestnemu svetniku Sajevicu; sl. čitalnici in bralnemu društvu v Kranji; vrlim Podnartčanom, Kamnogiččanom in Kropenčanom; g. Rihardu Schreyu v Lescah; gg. županu Peteru neli, nadučitelju Rusu in grajskemu oskrbniku Šušteršiču, sl. prebivalstvu in bralnemu društvu na Bledu. Zahvaljujemo se iskreno tudi vsem drugim posameznikom in društvom, ki so le količkaj pripomogli k slavnosti ob prihodu bratskega nam „Primorskega planinskega društva“.

S planinskim pozdravom!

V Ljubljani, dne 16. maja 1894.

„Slovensko planinsko društvo“.

Javna zahvala.

V akademičnem letu 1893/94 blagovolili so dalje darovati „Podpiralni zalogi slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“:

1. Visoki deželni zbor kranjski	200 gld.
2. Visoki deželni zbor štajerski	150 „
3. Slavno Hranilno in posojilno društvo na Ptui	100 „
4. Slavno Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani	50 „
5. Slavno Posojilnica v Celji	50 „
6. Slavno Posojilnica v Črnomlju	10 „
7. Slavno Kmetijsko posojilnico Ljubljanske okolice v Ljubljani	10 „
8. Gospod Josip Pauer, trgovec v Braslovcah	5 „
9. Fr. Sal. Pirč, dohodkar benediktinskega samostana v St. Pavlu	5 „
10. Gospod Anton Kosi, učitelj v Središču	3 „
11. dr. Josip Muršec, konz. svetnik in profesor v pokoji v Gradci	3 „

Za vse te velikodušne darove izreka opravični odbor „Podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“ plemenitim dariteljem v imenu revnih in podpore vrednih vseučiliščnikov slovenskih najtoplejšo svojo zahvalo ter prosi daljnih podpor, osobito ker se je število revnih in podpore vrednih dijakov v tekočem letu skoraj podvojilo.

V Gradci, dne 15. velikega travna meseca 1894.

Za opravični odbor

„Podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“:

Dr. Gregorij Krek,

c. kr. vsenčlilniški profesor, predsednik in blagajnik.

Gojmir Krek, t. č. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

16. maja: Jovana Borštnar, sprevednikova hči, 16 mesecev, Cesta na južno železnico št. 12.

17. maja: Angela Maccon, delavka, 16 let, Hrenove ulice št. 11. — Franciška Žužek, posestnica, 73 let, Florijanske ulice št. 21. — Jožefa Rasp, posestnikova hči, 24 let, Kolodvorske ulice št. 5.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
17. maja	7. zjutraj	735.6 mm.	11.0° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	733.8 mm.	22.2° C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	733.1 mm.	16.2° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 16.7°, za 2.3° nad normalom.

Dunajska borza

dne 18. maja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 30 „
Avstrijska zlata renta	121 „ — „
Avstrijska kronska renta 4%	97 „ 90 „
Ogerska zlata renta 4%	120 „ 40 „
Ogerska kronska renta 4%	94 „ 90 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1000 „ — „
Kreditne delnice	354 „ 75 „
London vista	125 „ 20 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 35 „
20 mark	12 „ 26 „
20 frankov	9 „ 95 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 91 „

(Brez vsakega posebnega naznanila.)

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljuba in nepozabna mati, oziroma soproga

Uršula Černe

po kratki bolezni, v 68. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, včeraj popoldne ob 3. uri mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage rajnice prenešeno bo v soboto dne 19. t. m. ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu k večnemu počitku.

Sv. maše brale se bodo v farni cerkvi Marija Oznanenja. (550)

V Ljubljani, dne 18. maja 1894.

Jernej Černe, gostilničar, soproga. — Jernej Černe, Miroslav Černe, sina.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1894.

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnem času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Aussee, Ischl, Gmund, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vore, Eger, Karlove vore, Francove vore, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregence, Gurin, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmund, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vore, Eger, Francove vore, Karlove vore, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Aussee, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stopra od dneva, ko bo promet odprt).
Ob 11. uri 37 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Geneve, Gurin, Bregence, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pilsna, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 44 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stopra od dneva, ko bo promet odprt).
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stopra od dneva, ko bo promet odprt).
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstettenu in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 5 min. popoldne „ „
Ob 6. uri 50 min. zvečer „ „
Ob 10. uri 10 min. zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne „ „ (4—110)
Ob 6. uri 30 min. zvečer „ „
Ob 9. uri 55 min. zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Lepa trava

se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Več se poizvê: Ulice na Grad št. 10. (542—2).

Kovaškega pomočnika

in

učenca

(536—2)

lepega vedenja vzprejme takoj v svojo kovačnico Ivan Snoj, kovaški mojster v Kamniku.

Trgovski pomočnik

vešč slovenskemu jeziku, ki mora razumeti nekoliko manipulacije s perilom, lahko dobi trajno službo v trgovini s platnom v Zagrebu. — Več se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“. (549)

Od 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravilišče

KRAPINA-TOPLICE

na Hrvatskem

(409—7)

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno vožno uro, otvoreno je od 1. aprila do konca oktobra. Toplice imajo temperaturo 30—35° R. ter izvrstno delujejo pri protinu, mišični in sklepih skrnitih in pri boleznih, ki so nje posledice, pri bolečinah v kolku, pri živčnih, polnih boleznih in takih vsled zadobljenih ran, pri kronični Brightovi bolezni, pri otrpjenosti, pri kronični vnetici maternice, pri eksudatih v peritenealni vezni tkanini itd. Velike basinske, polne, separirane krapine kopelji in kopelji v marmornatih banjah; izvrstno urejene znojne kopelji (sudariji); masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in cenene restavracije, stalna zdravilska godba, ki je priskrbi godba c. in kr. pešpolka nadvojvoda Leopold št. 53, obširna senčnata sprehajališča itd. Od 1. maja dalje vsak dan promet s poštnim omnibusom do Zaboka in Poljana. Zdraviliščni zdravnik dr. Pavel pl. Orešković. Brošure v vseh knjigarnah. Prospekte pošilja in pojasnila daje ravnateljstvo zdravilišča.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotove in hitro uplavoje sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v glavni razpošiljalnici: L. Schwenk-a lekarna (40-20) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredebe.

Dobiva se v lekarnah.

Ta obliž dobiva se le v največji velikosti po 60 kr. Zahtevaj brezno Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovo S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.